

Iedzīvotāji Jelgavas novadā izteikuši savu viedokli par iedzīvotāju padomēm un izvirzījuši prioritātes attīstībai savā pagastā.

Publicēts: 09.05.2023.

[Iedzīvotājiem](#)

No 2023.gada februāra līdz pat aprīļa vidum tika īstenotas iedzīvotāju sanāksmes visos Jelgavas novada pagastos. Kopumā sanāksmēs piedalījās 253 iedzīvotāji. Sanāksmes mērķis bija informēt dalībniekus par iedzīvotāju padomēm, to darbības principiem, rosinot uz kopīgu diskusiju, lai veidotos izpratne un viedokļu apmaiņa par šo līdzdalības veidu, kas plānots ieviest arī Jelgavas novadā.

Izskanot pēdējai no iedzīvotāju sanāksmēm jūtam gandarījumu, jo zinām tagad katrā pagastā ir cilvēki, kas ir informēti par šo iespēju līdzdalībai, ir piedalījušies diskusijā, izteikuši savu viedokli un pat vēlmi ņemt daļību šādās padomēs.

Viedokļi par iedzīvotāju padomēm protams ir atšķirīgi katrā pagastā. Apkopojot tos redzam, ka no 16 pagastiem, aptuveni pusē pagastu iedzīvotāji pauž pozitīvu noskaņojumu un gatavību ņemt daļību iedzīvotāju padomēs, saredz risinājumus un gatavi sniegt savus priekšlikumus. Iedzīvotāji tic, ka pašu iesaistei ir nozīme, gan stiprinot piederības sajūtu, gan veiksmīgāk risinot iedzīvotājiem svarīgus jautājumus, jo ne vienmēr pārvalde un dome var saredzēt visas nianšes, ko piedzīvo ikdienā iedzīvotājs.

Otra puse iedalās neitrālajos, arī negatīvajos viedokļos par iedzīvotāju padomes nepieciešamību. Šeit izskan šādi minējumi: iedzīvotāju padomes kā līdzdalības veids ir visnotaļ pozitīvi vērtējams, tomēr nepieciešama ir pašvaldības aktīvāka rīcība, kvalitatīvs nolikums, daudzviet izskan bažas, vai būs reālas iespējas ietekmēt lēmumus, bažas, ka nāksies vilties, nogaidoša attieksme, daudz nezināmo u.tml. Iedzīvotāji min arī to, ka sākotnēji nepieciešams stiprināt komunikāciju starp pagasta iedzīvotājiem, lai spētu

vienoties par attīstības jautājumiem. Tāpat izskanēja viedoklis, ka mūsu sabiedrība nav gatava šādai līdzdalības formai, mums vēl jāaug līdz īstai demokrātijai. Ja ir pašvaldība, kas veic visas funkcijas, nav skaidrs, kāpēc būtu jābūt vēl iedzīvotāju padomei, vai tas tieši nesarežģīs lēmumu virzību uz domi?

No viedokļu apkopojuma secinām, ka daļa pagastu būs gatavi uzsākt darbu iedzīvotāju padomēs, daļa nesteigsies to darīt, nogaidīs, pavēros pārējos un tad varbūt pieslēgsies, bet varbūt būs arī pagasti, kur tik ātri neveidosies aktīvo iedzīvotāju kodols padomes darbam. Zinot, ka cilvēki un viedokļi ir dažādi, tas tā arī būtu jāpieņem un neko nevajadzētu uzspiest iedzīvotājiem, jo tas arī var rast pretreakciju un uzticēšanās mazināšanos. Ļoti iespējams, ka vienas padomes darbs iedvesmos un iedrošinās arī citus pagastus.

Kā novērots citviet Eiropā, kur demokrātija attīstījies jau kopš Otrā pasaules kara beigām, redzam, ka demokrātija prasa laiku, lai dažādie viedokļi tiktu izdiskutēti tik ilgi cik tas ir nepieciešams, līdz rastos kopīgi saskarsmes punkti un risinājumi. Neko nevajag sasteigt arī iedzīvotāju padomes veidošanās procesā, visam ir jādod savs laiks.

Šobrīd arī pašvaldība sper nākamos soļus un strādā pie nolikuma izveides, kas būs pamats iedzīvotāju padomes darbam, pēc tam varēs īstenot vēlēšanas, kurās paši iedzīvotāji ievēlēs savus līdzcilvēkus, kas būs izvirzījuši savu kandidatūru darbam padomēs. Vairākos pagastos šajās iedzīvotāju sanāksmēs iedzīvotāji izteica vēlmi dalībai padomēs. Lauku partnerība "Lielupe" šī gada rudenī plāno īstenot atbalsta seminārus iedzīvotāju padomēm pagastos, kas būs vērsti uz jaunu prasmju veidošanu, tai skaitā spēju saskatīt inovatīvus risinājumus un plašāku redzējumu sava pagasta attīstībai.

Sanāksmē iedzīvotāji tika rosināti padomāt arī par attīstības jautājumiem, novērtējot sava pagasta stiprās un vājās puses, kā arī izteikt idejas pagasta attīstībai, dzīves kvalitātes uzlabošanai, kopienas stiprināšanai, jomām, kas saistītas ar kopīga labuma gūšanu savā teritorijā. Apkopotās idejas un priekšlikumi iesniegti pagastu pārvaldniekiem, tādā veidā nodrošinot iedzīvotāju viedokļu nonākšanu pašvaldībā, kā arī plānots tos iekļaut sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijā nākamajam periodam (2023. - 2027.).

Apkopojot izteiktos viedokļus novada griezumā secinām, ka iedzīvotāji Jelgavas novadā vairākums kā stiprās puses min: sakopto vidi pagastos, savus īpašos dabas resursus, kuru tuvumā tie var dzīvot, piemēram Lielupe, kultūrvēstures mantojuma klātesamību (muižas, pieminekļi un citas kultūrvēsturiskas vietas pagastā), aktīvu kultūras un sporta dzīvi, iestāžu pieejamību un pakalpojumu nodrošinājumu pagastos, tradīcijas (pagasta svētki), aktīvi iedzīvotāji un uzņēmēji, īpaši tiek izcelti vietējie zemnieki, kas sekmē dažādus attīstības procesus pagastā. Ne visos pagastos, bet tomēr tiek atzinīgi novērtēts pagasta pārvaldnieka darbs, atsaucība un spēja risināt iedzīvotājiem aktuālus jautājumus.

Kā vājās puses novada iedzīvotāji min: pašu iedzīvotāju līdzdalības trūkumu, nepietiekamu pašvaldības komunikāciju un sadarbību ar iedzīvotājiem, nav sava pārstāvja novada domē, kas pārstāv konkrētā pagasta intereses, daudzviet izskan viedokļi, ka nav saliedētības starp ciemiem pagastā; daudzviet piemin nesakoptus privātpašumus, kas atrodas vairāku pagastu centros; atsevišķos pagastos ir problēmas ar ģimenes ārstu pieejamību; citviet trūkst piemērotu vietu kultūras pasākumu norisei, trūkst dažādi infrastruktūras uzlabojumi (celiņi, apgaismojums, u.c.); dzīvojamā fonda trūkums jaunu ģimeņu piesaistei pagastos; ēdināšanas pakalpojumu trūkums, gan iedzīvotājiem, gan pagastu visiēm; daudzviet ir problēmas ar valsts ceļu nodrošinājuma savienojamību ar iedzīvotāju reālām vajadzībām ikdienā, kas ir ērtas un pārvietošanās iespējām drošas ikdienas dzīves nodrošināšana savā pagastā; trūkst dažādi sadzīves pakalpojumi ikdienā (šūšanas, friziera, amatnieku u.c. pakalpojumi).

Apkopojot iedzīvotāju izteiktās idejas attīstībai visos pagastos: kā viena no visvairāk minētajām vajadzībām dzīves kvalitātes uzlabošanai ir dažādi sabiedriskās infrastruktūras uzlabošanas pasākumi (celiņi, apgaismojums, vietējo ceļu drošumspēja, u.c. faktori) tāpat daudzviet tiek minēta dažādu atpūtas vietu izveide un labiekārtošana, tai skaitā arī pie ūdenstilpnēm pagastos; tūrisma iespēju attīstīšana; kopienas saliedēšanas pasākumu nepieciešamība, līdzdalības veicināšana un komunikācijas uzlabošana ar pašvaldību, iedzīvotāju padomes izveide pagastos; vēstures liecību apkopošana un tirdzniecības vietu izveide.

Īstenojot iedzīvotāju sanāksmes un diskutējot ar iedzīvotājiem par līdzdalību savas kopienas dzīvē, secinām, ka jāveicina domāšanas maiņa un jāstiprina veselīgāka attieksme kopienas iekšienē. Kopā nākšana un darbs iedzīvotāju padomēs nav tikai spriedzes pilna darbība kā "iespēja ietekmēt kādus konkrētus lēmumus domē, izsist cauri, būt skaļākiem, lai atkarotu kādu daļu no kopējā labuma sev", bet arī piederības un uzticēšanās veidošana, dažādu viedokļu uzklaušīšana, diskusija, labākā risinājuma

atrašana, savstarpēja palīdzēšana, savstarpēja jautājumu atrisināšana neatkarīgi no pašvaldības ieguldījumiem, saliedētas kopienas veidošanās, ciešāka komunikācija savā starpā, stipro pušu un dažādu resursu apzināšana vietējā vidē, to apkopošana, dažādu jautājumu atrisināšana vietējā mērogā. Atbalsts pašvaldībai un pagasta pārvaldei, būt kā sadarbības partnerim, kas izdiskutējot un apkopojot iedzīvotāju viedokļus, dod reālus un izvērtus priekšlikumus pašvaldībai. Savukārt pašvaldībā arī jāveido apziņa, ka iedzīvotāji un to padomes ir ciešs sadarbības partneris nevis drauds un bieds, kas nāks un diktēs savus noteikumus.

Mācīties veidot šo abpusēji cieņpilno, uz demokrātijas principiem balstīto, regulāro dialogu tās ir prasmes, kas jāveido un jāattīsta mums visiem. Partnerība var būt ļoti nozīmīgs pavadoņš šajā procesā arī turpmāk, iesaistot vietējo kopienas un pašvaldību izglītojošās, jaunas pieredzes un praktisku iemaņu veidojošās aktivitātēs.

Lai mums visiem izturība un pacietība, dodoties ceļā uz saliedētāku, cieņpilnāku un savstarpēji uzticēties spējīgu kopienu novadā!

Informāciju sagatavoja: Lauku partnerība "Lielupe"

<https://www.jelgavasnovads.lv/lv/jaunums/iedzivotaji-jelgavas-novada-izteikusi-savu-viedokli-par-iedzivotaju-padomem-un-izvirzijusi-prioritates-attistibai-sava-pagasta>